

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2009 m. gegužės 28 d.

iš dalies keičiantis Tarybos direktyvos 76/769/EEB nuostatas dėl organoalavo junginių pardavimo ir naudojimo apribojimų, siekiant suderinti jos I priedą su technikos pažanga

(pranešta dokumentu Nr. C(2009) 4084)

(Tekstas svarbus EEE)

(2009/425/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1976 m. liepos 27 d. Tarybos direktyvą 76/769/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų pardavimo ir naudojimo apribojimais ⁽¹⁾, suderinimo, ypač į jos 2a straipsnį,

kadangi:

(1) Tripakaičiai organoalavo (organiniai alavo) junginiai anksčiau buvo plačiai naudojami laivams skirtiems neapaugantiesiems dažams. Tačiau nustatyta, kad tokie dažai dėl endokrininę sistemą ardančio poveikio kelia pavojų vandens organizmams. Todėl Direktyvoje 76/769/EEB ir 2003 m. balandžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 782/2003 dėl draudimo laivuose naudoti organoalavo junginius ⁽²⁾ organoalavo junginių naudojimas buvo apribotas. Be to, tripakaičiai organoalavo junginiai nebenaudojami kaip biocidai pagal 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką ⁽³⁾. Tačiau tokiais biocidais apdorotus gaminius vis dar leidžiama importuoti į Bendriją.

(2) Dvipakaičiai organoalavo junginiai, įskaitant visų pirma dibutilalavo (DBT) junginius ir dioktilalavo (DOT) junginius, yra plačiai naudojami vartojimo prekėse kaip stabilizatoriai arba katalizatoriai.

(3) Nustatyta, kad vartojimo prekėse esantys organoalavo junginiai kelia pavojų žmonių, ypač vaikų, sveikatai. Rizikos vertinime ⁽⁴⁾ nustatytas konkretus su įvairiomis

vartojimo prekėmis susijęs pavojus vaikų ir suaugusiųjų sveikatai, kurį 2006 m. lapkričio 30 d. savo nuomone patvirtino Komisijos pavojų sveikatai ir aplinkai mokslinis komitetas (SCHER) ⁽⁵⁾.

(4) Nors dvipakaičiai ir tripakaičiai organoalavo junginiai turi tokį patį neigiamą poveikį žmogaus sveikatai, t. y. sukelia imunotoksiškumą per užkrūčio liauką, kuris nuolat stiprėja, tripakaičių junginių (tokių kaip TBT ir TPTP) poveikis stipresnis nei dvipakaičių junginių (DOT ir DBT). Be to, iš vartojimo ar profesinės paskirties gaminių į aplinką patekę tripakaičiai organoalavo junginiai galėtų turėti neigiamą poveikį aplinkai, visų pirma vandens organizmams. Todėl gaminiams, kurių sudėtyje yra tripakaičių organoalavo junginių, turėtų būti nustatyti griežtesni apribojimai.

(5) Tam tikri DBT junginiai (dibutilalavo dichloridas, CAS: 683-18-1, ir dibutilalavo vandenilio boratas, CAS: 75113-37-0) artimiausiu metu bus klasifikuojami pagal Tarybos direktyvą 67/548/EEB ⁽⁶⁾ kaip toksiški reprodukcijai, 2 kategorija, ir vėliau bus draudžiama parduoti vartotojams medžiagas ir mišinius, kurių sudėtyje yra šių junginių ⁽⁷⁾. Todėl gaminiams, kurių sudėtyje yra DBT junginių, turėtų būti nustatyti griežtesni apribojimai, o papildomas tolesnio jų naudojimo laikotarpis nustatomas tik tais atvejais, kai nėra tinkamų pakaitalų, tokių kaip RTV-1 ir RTV-2 sandarikliuose, dažuose ir gruntuose naudojami katalizatoriai arba tam tikruose produktuose (pvz., dengtose medžiagose, PVC profiliuose) naudojami PVC stabilizatoriai, tam, kad būtų galima sukurti tinkamus pakaitalus, arba kai nagrinėjamieji gaminiai jau reglamentuojami pagal kitus konkrečius teisės aktus.

(6) Didžiausias sąlytis su DOT junginiais patiriamas per tam tikras specifines vartojimo prekes, tokias kaip margintos tekstilės gaminiai, pirštinės, avalynė, sienų ir grindų danga, moterų higienos produktai, sauskelnės ir dvikomponentės silikininės formos.

(7) Nepaisant to, kad daugeliu naudojimo atvejų, kuriose numatyta apriboti, pakaitalų yra, tam tikriems gaminių, kurių sudėtyje yra DOT ir DBT junginių, gamintojams reikės laiko prisitaikyti, todėl tam būtina numatyti atitinkamą pereinamąjį laikotarpį.

⁽¹⁾ OL L 262, 1976 9 27, p. 201.

⁽²⁾ OL L 115, 2003 5 9, p. 1.

⁽³⁾ OL L 123, 1998 4 24, p. 1.

⁽⁴⁾ Tam tikrų organoalavo junginių tikslinių vartojimo paskirčių rizikos vertinimo tyrimai. 2005 m. rugsėjo mėn. baigtas RPA tyrimas. http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/studies_en.htm

⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scher/scher_opinions_en.htm

⁽⁶⁾ OL 196, 1967 8 16, p. 1.

⁽⁷⁾ Pagal Direktyvos 76/769/EEB 29, 30 ir 31 įrašus.

- (8) Todėl Direktyvą 76/769/EEB reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti.
- (9) Šis sprendimas nepažeidžia Bendrijos teisės aktų, nustatančių būtiniausius darbuotojų apsaugos reikalavimus, pavyzdžiui, 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyvos 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo ⁽¹⁾ ir atskirų ja pagrįstų direktyvų, ypač 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų arba mutagenų poveikiu darbe (šeštoji atskira direktyva, kaip numatyta Tarybos direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (kodifikuota redakcija) ⁽²⁾ ir 1998 m. balandžio 7 d. Tarybos direktyvos 98/24/EB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos nuo rizikos, susijusios su cheminiais veiksniais darbe (keturioliktoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) ⁽³⁾.
- (10) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Direktyvų dėl techninių kliūčių panaikinimo pavojingų

medžiagų ir preparatų prekybos srityje suderinimo su technikos pažanga komiteto nuomone,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 76/769/EEB I priedas iš dalies keičiamas pagal šio sprendimo priedą.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2009 m. gegužės 28 d.

Komisijos vardu

Günter VERHEUGEN

Pirmininko pavaduotojas

⁽¹⁾ OL L 183, 1989 6 29, p. 1.

⁽²⁾ OL L 158, 2004 4 30, p. 50, pataisyta OL L 229, 2004 6 29, p. 23.

⁽³⁾ OL L 131, 1998 5 5, p. 11.

PRIEDAS

Direktyvos 76/769/EEB I priedo 21 įrašas „Organoalavo junginiai“ papildomas šiomis dalimis:

„4. Tripakaičiai organoalavo junginiai

- a) Tripakaičiai organoalavo junginiai, tokie kaip tributilalavo (TBT) junginiai ir trifenilalavo (TPT) junginiai, nuo 2010 m. liepos 10 d. negali būti naudojami gaminiuose, jei junginių koncentracija gaminiuose ar jų dalyse yra didesnė kaip 0,1 % alavo masės.
- b) 4 dalies a punkto neatitinkantys gaminiai nuo 2010 m. liepos 1 d. negali būti teikiami rinkai, išskyrus gaminius, kurie Bendrijoje buvo naudojami iki minėtos dienos.

5. Dibutilalavo (DBT) junginiai

- a) Dibutilalavo (DBT) junginiai nuo 2012 m. sausio 1 d. negali būti naudojami visuomenei parduoti skirtuose mišiniuose ir gaminiuose, jei jų koncentracija mišinyje ar gaminyje arba jų dalyje didesnė kaip 0,1 % alavo masės.
- b) 5 dalies a punkto neatitinkantys gaminiai ir mišiniai nuo 2012 m. sausio 1 d. negali būti teikiami rinkai, išskyrus gaminius, kurie Bendrijoje buvo naudojami iki minėtos dienos.
- c) Taikant išimtį, 5 dalies a ir b punktai netaikomi iki 2015 m. sausio 1 d. šiems visuomenei parduoti skirtiems gaminiams ir mišiniams:
 - vienkomponenčiams ir dvikomponenčiams kambario temperatūros vulkanizacijos sandarikliams (RTV-1 ir RTV-2 sandarikliai) ir klijams;
 - dažams ir gruntams, kurių sudėtyje yra DBT junginių, kurie naudojami ant gaminių veikia kaip katalizatoriai;
 - atskirai arba iš kieto PVC koekstruzijos būdu pagamintiems minkšties polivinilchlorido (PVC) profiliuochiams;
 - lauke naudoti skirtoms medžiagoms, padengtoms PVC, kurio sudėtyje yra DBT junginių, kurie veikia kaip stabilizatoriai;
 - lauko lietvamzdžiams, nutekamiesiems vamzdžiams ir jų jungiamosioms detalėms, taip pat stogų ir fasadų dengiamosioms medžiagoms.
- d) Taikant išimtį, 5 dalies a ir b punktai netaikomi medžiagoms ir gaminiams, kurie reglamentuojami pagal 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu (*).

6. Dioktilalavo (DOT) junginiai

- a) Dioktilalavo (DOT) junginiai nuo 2012 m. sausio 1 d. negali būti naudojami šiuose visuomenei parduoti ar jai naudoti skirtuose gaminiuose, jei jų koncentracija gaminyje arba jo dalyje didesnė kaip 0,1 % alavo masės:
 - tekstilės gaminiuose, skirtuose liestis su oda;
 - pirštinėse;
 - avalynėje ar avalynės dalyse, skirtose liestis su oda;
 - sienų ir grindų dangoje;
 - vaikų priežiūros gaminiuose;
 - moterų higienos produktuose;
 - sauskelnėse;
 - dvikomponenčiame kambario temperatūros vulkanizacijos formavimo reikmenų rinkinyje (RTV-2 formavimo reikmenų rinkinyje).
- b) 6 dalies a punkto neatitinkantys gaminiai nuo 2012 m. sausio 1 d. negali būti teikiami rinkai, išskyrus gaminius, kurie Bendrijoje buvo naudojami iki minėtos dienos.

(*) OL L 338, 2004 11 13, p. 4.“